

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/130/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200810
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3719200810.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobcu J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., H., zastúpeného JUDr. Petrom Vachanom, advokátom so sídlom v Žiline, Pavla Mudroňa 1191/5 proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 75 009 Paríž, Francúzsko, reg. č. 542 097 902, konajúcemu prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpenému Advokátkou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 1. apríla 2019, č.k. 6CsP/22/2019-20, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobca **m á** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXXXXXX. zo dňa 10.11.2010 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu - G., J. XXX., XXX XX J., IČO: 36 293 113, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy. Výrokom II. žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti uznesenia vydá súdny úradník. Výrokom III. žalovaného poučil, že môže podať žalobu proti žalobcovi o plnenie z úverovej zmluvy s tým, že súd aj bez návrhu zruší uznesenie o neodkladnom opatrení rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci vyhovie. V rozhodnutí konštatoval, že žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, pričom návrh odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 10.11.2010 Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydání kreditnej karty, ktorej súčasťou bolo aj ustanovenie o dohode o zrážkach zo mzdy nachádzajúcom sa v bode E s názvom „Dohoda o zrážkach zo mzdy“ (§ 551 Občianskeho zákonníka v platnom znení). Poukázal na to, že v danom prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah, pre tieto vzťahy je typické, že návrh zmluvy býva predtlačný na formulároch s tým, že fyzická osoba - spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. Uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná a spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Poukázal na to, že spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekomfortnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal). Formulácia dohody o zrážkach zo

mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax, pričom zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Na zdôraznenie správnosti žalobca poukázal na znenie písomných pripomienok Európskej komisie C-30/12, Y. s.r.o., v zmysle ktorých článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečené dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. V danom prípade dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatný právny úkon, nakoľko nebola individuálne dojednaná a jej uzavretie spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Žalobca poukázal na to, že žalovaný pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy listom zo dňa 08.01.2019 označeným ako žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy, prílohou ktorého bola uvedená zmluva o úvere. Uvedený stav umožňuje žalovanému siahnuť na majetok žalobcu prostredníctvom zamestnávateľa žalobcu na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. neplatného právneho úkonu. Bol toho názoru, že z predložených listinných dôkazov vyplýva nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy ako jeden z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia, pretože v súčasnosti sú žalobcovi vykonávané zrážky zo mzdy na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, o čom ako dôkaz predložil svoju výplatnú pásku. Právnu ochranu žalobcu zamedzením vykonávania zrážok zo mzdy na základe neoprávneného titulu tak možno zabezpečiť výlučne neodkladným opatrením. Nariadením neodkladného opatrenia, ktorým súd žalovanému uloží povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu, sa podľa názoru žalobcu dosiahne trvalá úprava pomerov medzi stranami vo vzťahu k výkonu zrážok na základe uvedenej dohody, súd preto podľa názoru žalobcu nemusí uložiť žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej. Dočasným nevykonávaním zrážok zo mzdy sa nevytvorí nenávratný, nenapraviteľný stav vo vzťahu k stranám sporu a žalovanému nevznikne nenapraviteľná ujma, keďže žalovaný má možnosť uplatňovať svoje nároky súdnou cestou, ak žalobca sám neuspokojí žalovaného zákonné nároky.

2. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Uviedol, že žalobca v konaní osvedčil, že hrozí ujma spočívajúca v tom, že dochádza k zrážkam z jeho mzdy v prospech žalovaného na uspokojenie jeho pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy pritom umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre dodávateľa, napríklad z hľadiska neprijateľných zmluvných podmienok, dodržania náležitosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, platnosti dojednania úrokov z úveru, dobrých mravov a podobne, preto je dôležité poskytnúť spotrebiteľovi ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekomfortnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí súd brať ohľad.

3. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že ho zruší. V odvolaní vyslovil názor, že súd v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g) a h) CSP. Citoval ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka, v súvislosti s čím uviedol, že žalovaný si dohodou o zrážkach zo mzdy uplatňuje svoje právo vyplývajúce mu zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s platnými predpismi a citovaným zákonným ustanovením, pričom žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu vo výške 2.518,12 eur bez príslušenstva, a to v maximálnej zákonom prípustnej miere, teda v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky a s odkazom na platne uzatvorenú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy. Dispozičné právo so mzdou žalobcu je tak obmedzené maximálne do výšky v zákonom prípustnej miere a žalovaný si uplatňovaním mzdy iba zabezpečuje plnenie zmluvných povinností žalobcu, na ktoré sa zaviazal uzatvorením Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyslovil názor, že nie je možné žalovaného obmedzovať v uplatnení jeho zmluvného oprávnenia, ktorým v skutočnosti len zabezpečuje plnenie zmluvných povinností žalobcu. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdí, že dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov je neplatná (neprijateľná zmluvná podmienka), je potrebné k určeniu neplatnosti (neprijateľnosti) vyššie uvedenej zmluvnej podmienky preukázať, že takáto podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Skutočnosť, že žalobca nemohol ovplyvniť obsah zmluvnej podmienky - existencie dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov nie je sama dôvodom k tomu, aby takáto podmienka bola považovaná za

neprijateľnú. Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je platná, nie je dôvod pochybovať o jej platnosti a ani ju považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ohrozenie práva žalobcu tak podľa jeho názoru nie je preukázané.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Poukázal na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy zakomponovaná do textu zmluvy evidentne menším písmom ako označenie zmluvných strán a väčšia časť zmluvných ustanovení nebola individuálne dojednaná, spotrebiteľ nemal možnosť podpísať zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru bez dohody o zrážkach zo mzdy, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán a preto je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Poukázal na ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Vyslovil názor, že ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, takže v zmysle názoru uvedeného v rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo 17/2014 zo dňa 26.11.2015 toto ustanovenie možno aplikovať aj na právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti, teda na všetky spotrebiteľské zmluvy uzavreté pred 01.05.2014.

5. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 CSP a zistil, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariadovať pojednávanie odvolacieho súdu.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 CSP písm. d) neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. V preskúmvanej veci z podaného návrhu vyplýva, že žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bol žalovaný zaviazaný k povinnosti zdržať sa akéhokoľvek použitia zmluvného ustanovenia označeného ako „Dohoda o zrážke zo mzdy“ (§ 551 Občianskeho zákonníka v platnom znení) uzatvoreného ako súčasť Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 10.11.2010 medzi žalobcom a žalovaným a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu, aby upustil od vykonávania zrážok. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že dohodu o zrážkach zo mzdy individuálne nedojednal, táto tak, ako bola predtlačaná na formuláre zmluvy spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán, pretože ju bol nútený podpísať ako súčasť Zmluvy o úvere, pokiaľ chcel úver dosiahnuť. Predloženými listinnými dôkazmi - žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 08.01.2019 preukázal, že žalovaný požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy za účelom umorenia jeho dlhu v deklarovanej výške 2.518,12 eur bez prísľušenstva, pričom zo žalobcom predloženej výplatnej pásky za obdobie 01/2019 vyplýva, že jeho zamestnávateľ aj pristúpil k výkonu zrážok zo mzdy a v uvedenom mesiaci mu strhol zo mzdy sumu 454,92 eur.

10. Z predloženej Žiadosti/Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Žiadosti/Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa 10.11.2010 odvolací súd zistil, že žalobcovi bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 199,- eur, pričom v zmluve sú uvedené dve štandardné varianty platenia úveru, a to prvá štandardná varianta platenia s počtom splátok 15, po 16,97 eur mesačne, s konečnou splatnosťou spotrebiteľského úveru 15.02.2012 a celkovou čiastkou k zaplateniu 254,55 eur. Druhá, zrýchlená varianta splatenia úveru uvádzala počet mesačných splátok 6, s výškou mesačnej splátky 16,97 eur, termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru 01.06.2011 a celkovou čiastkou k zaplateniu 199,- eur. V bode E zmluvy je zakomponovaná dohoda o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej klient a veriteľ sa dohodli na zabezpečení pohľadávok zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej

karty tak, že klient výslovne a neodvolateľne súhlasí s tým, aby mu v prípade, že sa omešká so splatením spotrebiteľského úveru alebo revolvingového spotrebiteľského úveru dlhšie ako jeden mesiac, t.j. nezaplatí minimálne dve po sebe nasledujúce splátky úveru uskutočňoval platca mzdy mesačné zrážky zo mzdy, a to až do úplného splatenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva a aby tieto poukazoval na účet právneho predchodcu žalovaného a s týmto spôsobom zabezpečenia záväzku súhlasí. Preskúmaním uzavretej zmluvy odvolací súd zistil, že z nej nie je zrejmé, kedy mala nastať konečná splatnosť úveru (t.j. či platí varianta 1 alebo 2 uvedená v zmluve), zo zmluvy taktiež nie je možné zistiť, aká je celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, teda nie je zrejmé, do akej výšky môžu byť zrážky zo mzdy vykonávané. Keďže z predloženej výplatnej pásky vyplýva, že žalobcovi už zamestnávateľ strhol v mesiaci január 2019 sumu 454,92 eur, ktorá viac ako dvojnásobne prevyšuje výšku poskytnutého úveru a zároveň žalovaný v žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy deklaruje výšku dlhu až 2.518,12 eur, bez príslušenstva (pri výške poskytnutého úveru v sume 199 eur), odvolací súd bol toho názoru, že je potrebné neodkladným opatrením zabrániť žalovanému v ďalšom použití dohody o zrážkach zo mzdy, nakoľko je tu podozrenie, že žalovaný vykonáva zrážky zo mzdy nad dohodnutý rámec. Stotožnil sa tak s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca preukázal potrebu bezodkladne upraviť pomery do rozhodnutia vo veci samej, pretože je potrebné, aby jeho zamestnávateľ nevykonával zrážky z jeho mzdy na základe žalovaným predloženej dohody o zrážkach. Bezprostredne hroziacu ujmu odvolací súd videl práve z účinkov, ktorými disponuje dohoda o zrážkach zo mzdy, keď veriteľ má na základe takejto dohody právo na výplatu zrážok zo mzdy dlžníka už okamihom, keď platcovi mzdy, zamestnávateľovi svojho dlžníka, takúto dohodu predloží. Bez tejto dohody by uspokojenie jeho pohľadávky záviselo od správania dlžníka po splatnosti pohľadávky, teda buď dobrovoľného zaplatenia pohľadávky alebo núteného výkonu na základe predchádzajúceho judikovania pohľadávky cestou súdu, ktorý by v rámci predbežných otázok posudzoval platnosť zmluvy, o ktorú sa pohľadávka opiera, osobitne ak ide o spotrebiteľskú zmluvu, ako je tomu i v danom prípade. Dohodou vytvorená a už žalovaným aj uplatnená možnosť okamžitého vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu jeho zamestnávateľom predstavuje tak v danej veci uvádzanú bezprostredne hroziacu ujmu vyžadujúcu bezodkladnú úpravu pomerov medzi účastníkmi v zmysle navrhovaného neodkladného opatrenia.

11. Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP o výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).